Evropski parlament
2014-2019

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2018/0318(NLE)

25.10.2018

***

OSNUTEK PRIPOROČILA

o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma o statusu med Evropsko unijo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo glede ukrepov, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalka: Bodil Valero

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
***II	Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
***III	Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma o statusu med Evropsko unijo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo glede ukrepov, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji (COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

(Odobritev)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga sklepa Sveta (COM(2018)0611),

– ob upoštevanju [osnutka sporazuma med Evropsko unijo in nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo] (XXXXX/2018),

– ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členi 77(2)(b) in (d) ter 79(2)(c) in členom 218(6)(2)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0000/2018),

– ob upoštevanju členov 99(1) in (4) ter 108(7) Poslovnika,

– ob upoštevanju priporočila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0000/2018),

1. odobri sklenitev sporazuma;

2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije.

OBRAZLOŽITEV

a. Ozadje

Namen predlaganega sklepa Sveta je odobriti sporazum o statusu med Evropsko unijo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo glede ukrepov, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, kot so določeni z Uredbo (EU) 2016/1624 o evropski mejni in obalni straži.

Navedena uredba predvideva različne možnosti za sodelovanje agencije s tretjimi državami. Ideja sporazuma o statusu je zagotoviti pravno zavezujoč okvir za dejavnosti agencije, kadar bi bili člani skupin z izvršilnimi pooblastili napoteni na ozemlje tretje države. V členu 54(4) Uredbe (EU) 2016/1624 je izrecno navedeno, da Unija v primerih, ko so skupine evropske mejne in obalne straže napotene v tretjo državo zaradi izvajanja ukrepov, pri katerih bodo imeli njihovi člani izvršilna pooblastila, ali kadar je za izvajanje drugih ukrepov v tretji državi potrebno takšno pooblastilo, z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu.

Namen sporazuma o statusu je zajeti vse vidike, ki so potrebni za izvajanje ukrepov agencije v tretjih državah. Poleg tega mora določati obseg operacije, civilno in kazensko odgovornost ter naloge in pooblastila članov skupin. Sporazum o statusu bi moral zagotavljati tudi popolno spoštovanje temeljnih pravic in vzpostavitev namenskih mehanizmov za pritožbe, ki se uporabljajo v primeru kršitev temeljnih pravic med takšnimi operacijami.

Sporazum o statusu z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo je drugi sporazum, ki je bil sklenjen s tretjo državo v nizu pogajanj o statusu, ki so se začela z državami Zahodnega Balkana.

b. Stališče poročevalke

Poročevalka meni, da je v nasprotju z neformalno delovno ureditvijo sklenitev uradnih, pravno zavezujočih sporazumov v okviru sodelovanja s tretjimi državami bistvenega pomena za zagotavljanje preglednosti ter javnega in demokratičnega nadzora takšnega sodelovanja. Vseeno pa bi bilo treba vse sporazume med Evropsko unijo in tretjimi državami o ukrepih, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo, skrbno preučiti, sporazumi pa bi morali imeti dodano vrednost ter biti nujno potrebni in sorazmerni z vidika namena in vsebine.

Sklenitev sporazuma o statusu je zato ključnega pomena za zagotovitev preglednosti in odgovornosti operativnega sodelovanja Evropske agencije za mejno in obalno stražo s tretjimi državami, pa tudi za vzpostavitev jasnega okvira za sodelovanje s tretjimi državami pri upravljanju zunanjih meja EU. Sporazum o statusu bi moral zagotavljati tudi varstvo temeljnih pravic in svoboščin ter poudarjati dolžnost skupin, da v celoti spoštujejo temeljne pravice in svoboščine, posebej glede dostopa do azilnih postopkov, človekovega dostojanstva ter prepovedi mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, pravice do svobode, načela nevračanja in prepovedi kolektivnega izgona, otrokovih pravic ter pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja na področju uporabe sporazuma. Sistematično bi moral tudi določati obveznost vzpostavitve in operacionalizacije učinkovitih mehanizmov za pritožbe v zvezi s temeljnimi pravicami v skladu s členom 72 Uredbe (EU) 2016/1624, s čimer bi bila zagotovljena možnost pravnega varstva v primeru kršitev temeljnih pravic pri

opravljanju dejavnosti med tem sodelovanjem.

Da bi omogočili prihodnje funkcionalno in smotrno operacionalizacijo agencije na področju sodelovanja v tretjih državah, bo treba v prihodnjih sporazumih v celoti upoštevati polno spoštovanje temeljnih pravic, varstva podatkov in zasebnosti. Za zagotovitev ustrezne odgovornosti je treba vedno vključiti zadovoljiv pravni status članov skupine z jasnimi pravili glede kazenske, civilne in upravne odgovornosti. V zvezi s prihodnjimi pogajanji za sklenitev sporazumov o statusu poročevalka Komisijo poziva, naj pred začetkom pogajanj vedno opravi oceno človekovih pravic/temeljnih pravic zadevne tretje države in Evropski parlament nemudoma seznani z ugotovitvami te ocene.

Poročevalka glede razvoja uredbe o evropski mejni in obalni straži na področju sodelovanja s tretjimi državami poudarja, da se je treba v skladu s pooblastili agencije, da podpira države članice pri upravljanju zunanjih meja EU, izogniti razširitvi obsega sodelovanja s tretjimi državami na še druge poleg tistih, ki mejijo na zunanjo kopensko mejo države članice.

Glede na to, da bodo sklenjeni sporazumi o statusu s tretjimi državami, Komisijo poziva, naj nemudoma objavi vse dokumente, ki jih Parlament potrebuje pri opravljanju svojega institucionalnega dela in za začetek ustreznih postopkov odobritve v skladu s členom 99 (1) in (4) ter členom 108 (7) Poslovnika, tudi za osnutke sporazuma o statusu pred njegovo sklenitvijo. S tem bi zagotovili preglednost ter ustrezen javni in demokratični nadzor nad temi sporazumi.

Poročevalka sklepno ugotavlja, da je predlagani sporazum o statusu skladen z modelom sporazuma o statusu, kot ga je določila Komisija v sporočilu o vsebini in določbah, ki naj jih vsebuje končni sporazum.

Ker ta sporazum prihaja v fazo izvajanja, Parlament Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo poziva, naj ga nemudoma obvesti o dejavnostih, ki potekajo kot del izvajanja sporazuma o statusu ter jo opominja, da mora v skladu s členom 54(11) Uredbe (EU) 2016/1624 v svoja letna poročila vključiti oceno sodelovanja s tretjimi državami.

Ob upoštevanju navedenega priporoča, naj Parlament potrdi besedilo osnutka sklepa Sveta.